

DENİZLİ VE MAKİNE SEKTÖRÜNE İLİŞKİN BAZI VERİLER

Denizli, Anadolu Yarımadası'nın güneybatı, Ege Bölgesi'nin doğusunda yer almaktadır. Ege, İç Anadolu Akdeniz Bölgeleri arasında bir geçit durumundadır. Denizli İli'nin her üç bölge üzerinde de toprakları vardır. Yüzölçümü 11.868 km² olan Denizli'nin 2010 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine (ADNKS) göre toplam nüfusu 931.823 kişidir.

İhracatçı Birlikleri kayıt rakamlarına göre Denizli'nin genel ihracatı, 2008 yılında 2007 yılına göre %6.9 büyüyerek 2,1 milyar \$ dan 2,3 milyar \$'a ulaşmış, 2009 yılında ise küresel kriz nedeniyle % 94.8 oranında gerileyerek ve 121,15 milyon \$ olmuştur. 2010 yılına gelindiğinde Denizli'nin genel ihracatı, 2009 yılına göre krizin etkilerini telafi edecek düzeyde büyüyerek 2,1 milyar \$'a ulaşmıştır. 2010 yılında Türkiye ihracatının %33,7'sini gerçekleştiren Denizli ili ülkemiz sanayi ve ihracatı açısından gelişmekte olan illerimiz arasında yer almaktadır. İlin ihracatında 2011 yılının Şubat ayında Hindistan 1.4 milyar \$ ve %24 pay ile ilk sırada yer almıştır. İran 888,6 milyon \$ (%15), Mısır 573,9 milyon\$ (%10) ve Almanya 567 milyon \$ (%9,8) ile önde gelen ülkelerdir.

Denizli İli Genel İhracat Rakamları(\$)

	2007	2008	2009	2010
Denizli	2.165.587.203,72	2.315.297.265,60	121.154.081,45	2.143.886.906,64

Denizli'nin sektörel ihracat rakamlarına bakıldığında, 2011 yılının Ocak-Şubat döneminde toplam 386,9 milyon \$ olan genel ihracatta "Sanayi" ihracatının 355,8 milyon \$ ve % 91,9'luk oran ile en büyük paya sahip olduğu görülmektedir. "Sanayi Mamulleri" ihracatından aldığı % 52,3 pay ile "Hazırgiyim ve Konfeksiyon Sektörü" en çok ihracat edilen kalemi oluştururken, ikinci sırayı %23 ile "Demir ve Demir Dışı Metaller", üçüncü sırayı % 12,9 ile "Demir Çelik Ürünleri" almaktadır.

TÜİK verilerine göre 84. fasıl olarak tanımlanan makine ve aksamları sektöründe Denizli'nin ihracatı 2008 yılında 38,1 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 2009 yılında % 17,6 oranında azalarak 31,4 milyon dolar olarak kayda alınmıştır. 2010 yılında Denizli'nin makine ve aksamları ihracatı 25 milyon dolara ulaşmıştır.

Diğer taraftan, Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanında yer alan GTİP'ler bazında ise ilin 2010 yılı makine ihracatı % 19 oranında azalma göstermiştir. "KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME VE İMALATINA AİT MAKİNELER" ile "RULMANLAR" ihracatında en büyük artışlar meydana gelmiştir. Orta Anadolu Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği iştiğal alanı itibariyle Denizli 2010 yılı makine ihracatında %0,38'lik pay ile 19. önemli il konumunda olup, bu sektörde Denizli'den ihracat yapan firma sayısı 53'dür. (2010)

OAİB İştigal Alanına Göre Denizli'nin Makine İhracatında Önde Gelen Ürün Grupları (\$)

	2008	2009	2010	Değişim 09/08(%)	Değişim 10/09(%)
HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR, AKS. VE PARÇALARI	18.032.630,81	17.492.159,85	8.891.053,24	-3,0	-49,2
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ AKS. VE PAR.	12.069.466,73	6.032.651,29	7.915.497,09	-50,0	31,2
İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER AKS. VE PAR.	1.404.539,26	1.205.409,16	1.542.508,57	-14,2	28,0
ENDÜSTRİYEL ISITICILAR VE FIRINLAR	637.381,81	1.724.315,66	1.131.666,14	170,5	-34,4
DİĞER MAKİNELER , AKSAM VE PARÇALAR	585.240,58	204.659,45	1.112.413,20	-65,0	443,5
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	1.304.158,66	828.357,69	909.363,04	-36,5	9,8
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME VE İMALATINA AİT MAKİNELER	8.500,00	10.470,00	656.342,43	23,2	6.168,8
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEMeye MAHSUS MAK. AKS. VE PAR.	420.389,98	481.184,16	569.392,78	14,5	18,3
TAKIM TEZGAHLARI	544.610,09	826.590,67	422.637,17	51,8	-48,9
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKS. VE PARÇ.	416.746,10	370.153,83	329.759,64	-11,2	-10,9
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAKİNELER	529.748,87	542.075,35	320.575,05	2,3	-40,9
TÜRBİNLER, TURBOJETLER, HİDROLİK SİLİNDİRVE AKSAM- PARÇALARI	846.972,42	338.794,00	226.427,45	-60,0	-33,2
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	25.022,18	63.247,11	165.783,99	152,8	162,1
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ AKS. VEPAR.	27.177,30	59.362,00	134.115,24	118,4	125,9
RULMANLAR	23.846,97	4.127,94	58.045,43	-82,7	1.306,2
VANALAR	75.912,89	42.811,54	43.374,07	-43,6	1,3
TARIM VE ORMANCILIKTA KULLANILAN MAK. AKSAM VE PARÇALARI	5.756,04	69.350,00	33.398,35	1.104,8	-51,8
ENDÜSTRİYEL KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ	11.590,37	3.678,46	18.838,62	-68,3	412,1
AMBALAJ MAKİNELERİ AKSAM VE PARÇALARI	21.078,35	27.105,04		28,6	0,0
BÜRO MAKİNELERİ	6.091,90			0,0	0,0
DİĞER ENDÜSTRİYEL YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ, AKS. AR.		13.373,98		0,0	0,0
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI		3.583,54		0,0	0,0
GENEL TOPLAM	36.996.861,31	30.343.460,72	24.481.191,50	-18,0	-19,3

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Kaynaklar: -İhracatçı Birlikleri Kayıtları
-Türkiye İstatistik Kurumu
- Denizli Valiliği